

ZEMPLÉNI LAPOK.

Társadalmi hetilap,
főtekintettel Zemplénmegye érdekeire.

(Megjelenik minden kedden.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főnt 9. szám

hova minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint az előfizetési s hirdetőmennyi pénzék is küldendők.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Előfizetési feltételek:

Egész évre	6 frt	—	kr.
Félévre	3	—	—
Negyedévre	1	50	—
Néptanítóknak és körjegyzőknek egész évre	4	—	—

A hirdetési díjak, a hirdetési rovat élőlátható díjszabályzat szerint számítottak.

Felelős szerkesztők s kiadótulajdonos társak:

BORÚTH ELEMÉR

HORNYAY KÁLMÁN.

Előfizetési felhívás

„ZEMPLÉNI LAPOK”
ápril—juniusi évnegyedére.

Előfizetési díj:

Negyedévre	1 frt 50 kr.
Félévre	3 „
Háromnegyedévre	4 frt 50 kr.

Községi előjárók, jegyzők s néptanítóknak évnegyedenként 50 krral olcsóbban.

Előfizethetni a „Zempléni Lapok” szerkesztőkiadóhivatalában S.-a.-Ujhelyben, vidékről ugyanoda czimezendő postautalványon.

Husvét ünnepére.

Falu, város a „Husvét” szent ünnepét üli meg e napokban!

A husvét, mely a böjtre, a sanyaruságra következik, a feltámadás, a megújulás ünnepe, az újjászületés, a megváltás jelképe.

Egykor szívből eredő s ujjongó „alleluják” és „hosannák” hangzottak föl megérkezéssel.

Pálmaágak lengtek; — étel, ital osztatott a szegények között, a dúsan terített asztalokról; fehérbe öltözött hívek vonultak a templomokba s hálaadó zsolozsmák emelkedtek fel a légbre, a mely még nem volt annyira szokva a panaszhoz és nyögéshez.

A „husvét” mindig az örömeke ünnepe volt. Reánk magyarokra egy idő óta külön jelentősége is van.

Ekkor jelent meg a híres „husvét” cikkek, mely egy új korszak kiindulási pontjául volt szolgáló.

Mennyit remélt, várt, bizott ekkor az évtizedeken át sanyargó nemzet!...

S mennyi reménynek kelle szétfoszlania, — mennyi vágnak meghiusulnia, — mennyi bizalomnak csalódnia?!...

Az elnyomás évtizedeire a nyomoruság évtizedei következtek el!

Mikor lesz már vége a böjtnak, sanyaru-

TÁRCZA.

Levelek 1848-ból.

Sáros-patak, 1848. szept. 29.

Hadi gyakorlataink folyvást tartanak, — nem hinnéd, mily előmenetelt tett legénységünk. — Csak fegyvert kezébe s ha a mostani jó kedv és tűz a csataterén sem hagyja el, úgy zászlóaljunk nem szégyeníti meg a zempléni nevet.

A mult héten irt levelem nagyszerű hírei újságilag is csakugyan valósultak.

Két zászlóalj Leiningen gyalogság, Lengyelhonból jöve, ma ment itt Patakon keresztül; a legénység igen kis része magyar, nagyobb részt oláhok. — Mára virradóra az ujhelyi longi erdő alatt, Ardón felül töltötték az éjjelt. — Most Liszka alatt táboroznak, városba sehoh be nem szállnak. A tiszték szelleme végtelen magyar ellenes; tegnap este táborukból két hadnagy jött be hozzánk, nevék Henike és Bardocz, bor közt nekem jól nyilatkoztak, úgy hiszem csak puhatólódzni küldték be a többiek. — Kormányunk rendelete szerint mennek be a temesi várba; kár volt őket Lengyelhonból ide parancsolni; aligha csak a baj nem gyül meg ezekkel is, pedig úgy is volt elég.

Ma és holnap legényeink a megye által készített ruhák egy részét megkapják: csizmát, szürke pantallót és katona köpenyt, kis kék szipkát. — A felső öltönyük (kék atilla, fehér aczél gombbal, fekete sinórral) nem készülvén még el,

ságnak? Mikor fog a templomokon kívül a magyar nép ajkáról az Isten szabad ege alatt mindenütt felharsanni, az őszinte, az örvendő szívből eredő „alleluja”?...

Ne veszítsük el a hitet és reményt. Bizzunk a jövőben s jobb napok jöttében.

Addig is, ha nem találunk örömet a közügyek folyásában, keressük a békét s örömet a családi kör, a magánélet szelid hónapban.

Feledtesse a husvét ünnepének szokásos vigalma és élénksége mindenkit a bajt és bánatot! —

Tiszta szívből kívánunk minden olvasónknak: „Boldog husvét-ünnepet!”

Hogyan miveljük szőlőinket.

hogy azok az Oidium, Tuckeri és a Phylloxera ellen megvédve legyenek és hogy boraink szép hírnevüket ezután is fenntarthassák?

E század második felében két iszonyu csapás érte több helyütt, de különösen Franciaországban a szőlőket, t. i. az Oidium Tuckeri és a Phylloxera. Szólok először is az Oidiumról, mint a mely az utóbbit megelőzte s ezelőtt mintegy 26 évvel nemcsak Franciaországban tett nagy pusztításokat, hanem majdnem minden európai országokat sorba bejárta kivéve hazánkat.

Ezen hírneves szőlőbetegség okozója egy elődsi gomba, mely helytelenül Oidium Tuckerinek neveztetett el s mely több tekintélyes természetvizsgáló véleménye szerint, nem valami új teremtmény, mint a milyennek azt a renusi beteg szőlőkön 1852-ben tett kísérletei nyomán Ehrenberg tartotta, hanem a nálunk is igen közönséges, — különféle növények, mint p. o. tök, ugorka, lóhere stb. levelein, kivált őszkor, fehér lisztes foltokban mutatkozó Enysipe communis-nak egy válfaja. Ezen lisztes foltok, göröcsövön vizsgálva, egy finom átlászó fonadékot mutatnak, melynek szála alól bütykök által a megtámadt növények leveleibe fúródnak, fölül pedig több helyen egymás fölött helyezett sejtekre hajtának, melyek némelyikében aztán sporák (csirmagvak) is fejlődnek. Ezen elődsi gombák, az általok megtámadt növények különfélesége szerint, egymástól igen elütő alakot mutatnak, sőt a kómlón ugyanezen elődsi gomba, két

később fog utánnunk küldetni, még úgy is szép őszi meleg napok tartanak, a legénység pedig menni és csak menni vágy. Éppen most hallom, hogy negyedik októberben indulunk Szolnokba s ha e hir igaz, jövő levelem onnét várd.

Szolnok, 1848. okt. 7.

S.-Patakról délig tartott készülődés sirással, vegyített, szünni nem akaró bucsuzás után roppant nagy esőben a megye által kirendelt lovas előfogatokon, folyó hó 4-én csakugyan kiindultunk. Vámos-Ujfalunál lakvárosom polgárai, a tolcsvaiak elibem kijöve a töltésre, elbucsuztak. Tőlük halibem lottam, hogy Szirmay Lőrincz huszár-hadnagy az aldunai ráczok elleni táborból, — honarulási gyanuba — esvén. haza bocsátatott; mondtam a tolcsvaiaknak, hogyha csakugyan igaz ezen hir s ő Tolcsvára haza jön, ne szenvedjék meg becsületes városunk körében.

Szerencsen részint a rendetlenség, részint amiatt, hogy az itt újra megyeileg kirendelt friss előfogatokra nem a megkívántató szám szerint ültek fel legényeink, vagy 150 önkéntes elmaradt s felnem ülhetett; én jól tudtam, hogyha őket elhagyjuk, tiszték nélkül sohasem látják meg a szolnoki tábor. — A többiek Körömig menve éjjelre, én Kun Dániel és Balogh Lipót hadnagyokkal Szerencsen maradtam, hogy kellő mennyiségű előfogatokat hajhászva, estve azokon éjjel is pótolva, a főcsapatot utol érhessem. — Pálkövy százados bajtársamat pedig azon kérréssel küldtem Körömbe, hogy a velünk levő Belosits őrnagyot értesítve a történekről, úgy rendelkezzenek, hogy Körömbe minket bevárva, onnan azután az egész zászlóalj együtt indulhasson Kövesd felé. Éjjel Szerencsen az előfogatok, de nagyobb része ökrösök, ki is állottak s én virradta előtt kis csa-

fejlődési stadiumában, két oly különböző alakot tüntet fel, mintha nemcsak egészen külön fajhoz, hanem egészen külön nemhez is tartoznék. Miért is ezen elődsi gombákat, már csak ezen protuesi alakjuk miatt is igen nehéz tanulmányozni eltekintve attól, hogy pontos kísérletek rajtok, csakis igen jó göröcsövön ejthetők meg, nem csuda hát, hogy az Oidium Tuckerivel sem vagyunk még egészen tisztában, mert jölehet tudjuk, hogy ez a szőlőnek nem csak leveleit, hanem bogyóit is megtámadja, sőt ezekre hat leginkább rombolólag, amennyiben azok hajába szála bütykeivel behatolván, e miatt nemcsak hogy növésekben visszatartja s megrepedéseket idézi elő, hanem nedvöket részint elszíván, részint felbontván rothadásnak is indítja azokat; de még eddig ezen elődsinek sem sporáit nem ismerik tökéletesen, sem azt nem tudják, a kifejledés melyik szakában lepi meg a szőlőket, vagy, hogy ezekre honnan kerülhetett legelőször, minek napfényre hozatala, nemcsak a tudomány érdekében, hanem a miatt is igen kívánatos volna, hogy ismerve ezen körülményeket, a szőlőknek ezen véstől megóvása is nagyon megkönnyítették; habár én ezen szőlőbetegség ellen egy legfőbb óvszernek az okszerű szőlőművelést tartom s hogy ezen elődsi nálunk mindaddig nem mutatkozott, annak fő okát a nálunk legalább eddig szokásban volt azon szőlőművelési rendszernek, mely holmi Hoibernk s más eféle bötermésre firszirozó művelési módokat kizár, vagyok hajlandó tulajdonítani, mit is alább, hol a nálunk követendő s legczélszerűbbnek mutkozó szőlőművelési elvekről tüzetesen szöllandok; bővebben leend alkalmam kifejtjeni.

Ehez hasonló vagy még nagyobb vész érte a szőlőket az ugynevezett Phylloxera vastatrix által, mely ezelőtt mintegy 15 évvel déli Franciaországba, mint azt a t. olvasóim is tudják, Amerikából szőlővesszőkkel hozatott be. Ez a különben is már elbetegesedett szőlőket ott annyira megtámadta, s azokban oly nagymérvű pusztításokat vitt végbe, hogy a legközelebbi években 50 ezer holdnyi szőlőterületek lettek semmivé. Azóta ezen vész szörványosan több helyen is mutatkozott, sőt nálunk is, mint tudjuk, Pancsova vidékén.

Ezen parányi pusztá szemmel alig látható állatka, egy rovar, mely az ugynevezett félrópüek (hemiptera) rendében a levelézfélék (aphielidák) családjához tartozik s közel rokonságban áll azon

patommal Köröm felé el is indultam. — Azonban amint Körömbe nagy sárban m. e. déli 10 órákor bejutok, azt üresen lelem s társaimnak csak hült helyét találtam, anélkül, hogy részünkre legkisebb előfogati rendelkezést tettek volna. Ezen figyelmenlten barátságatlanság volt azután alapja a a zászlóaljbeli tisztikar közt mutatkozott egyenetlenségnek. Én Körömbe hagyva Balogh hadnagyot a legénységgel: újra előfogatokról rendelkeztem, magam pedig Kun hadnagygyal a szerencsi jó négyes fogaton Kövesd felé hajtattam, hogy az előre haladt zászlóalj beérjem.

Nagy Gedeon rokonomnál ebédelttem Vattán katonás rövidséggel s fél kettőre Kövesden voltam. Bor és vigalom közt találtam tisztársaimat éppen induló félen. — Szemökre hánytam katonátlan bajtársalanságokat s e miatt kózttem és Than Gusztai hadnagy közt majd párbaj lett; csakis amiatt mult el, mert ellenséggel szemközt kis sértések miatt, nincs helye a párbajnak háboru idején.

Kövesden századombeli hadnagy Szepessy Pétert újra magam mellett marasztván, ismét előfogatokról rendelkeztem s a Körömből újra ökrös szekeren jövő csapatot estig bevártam; másnap kora reggel megindultam velök jó lovas előfogatokon Szihalom felé. — Szihalom előtt az országuti töltésen találkoztam a Pestről jövő Vladár Józsefné, Lónyay Karolinával, kitől a mult levelemben irt érdekes hírekhez még azt is hallám csatoltatni, hogy a gyáva Jelasits a vele költött három napos fegyverszünet felhasználván, a magyar tábor elől megszökött; s Győr felé Bécsnek tart, s mi is hihetőleg Bécs ellen fogunk mozogni. Még ezen hírek jobban felkölték vágyaimat, siettettem utunkat, mert minden mértföld egy végtelenségnek tetszett előttem,

állatkához, mit a köznép levéltetőnek, vagy penész-féregnek is nevez. Ki ne ismerné t. olvasóim közül ezen kártékony állatkákat, melyek különféle gyümölcs-fák s más növények levelein s leginkább ezek alsó részén s fiatal növényein, sőt némely növények gyökerein is élődvén, ezeknek nedveit elszívják s így azok sejtzövegeit hosszú szipjokkal összeroncsolva, a nedveknek a megsértett helyre áramlását s e miatt azok összezsugorodását s azokon beteges kinövéseket s később vesztőket is idézik elő. Nálunk ezen kártékony állatkának több faja ismeretes, melyek mind külön külön növényen élődnek, sőt egyik faja (aphis juglandis) mitől nevét is vette, plane a diófa levelein, — de csak az olyan fákban, melyek késői fagy által szenvedtek, jön elő, mint egyetlen rovar, mely a diófa leveleiből táplálja magát. Ezen állatkák többnyire zöld színűek, kivéve a megfán és a bodzán élőket, melyek feketék, a Phylloxera pedig sárga. Hogy ezen állatkák színe a nekik tápláló szolgáló növények nedvétől illetőleg azok chlorophylljétől s más festanyagától függ s ennek tulajdonítható, az világos.

A Phylloxera egy egészen külön nemhez tartozik ugyan, de azért a levelészek vagy penész-féreggel egy ugyanazon családot képez, s így mind élet, mind szaporodás módjára nézve nagyon megegyez azokkal, csak hogy nem annyira leveleit, mint gyökerét támadja meg gazdájának, a szőlőnek; előbb ugyan csak azokat keresi fel, valamint a fiatalabb hajtásait is s azokon apró gubacs kinövéseket okozván, ott szaporodik is eleinte, de csakhamar a gyökereket keresi fel, a hol aztán kezd csak igazán romboló működését s hallatlan szaporodását, mert a Phylloxera is épen úgy mint a mi levelésznünk, minden párosodás nélkül nemz egész nyáron által, néha tizediziglen is, a levelész eleven fiakat, a Phylloxera tojásokat hozván a világra. Csak ősz felé jönnek aztán hímecskék s kifejlett nőstények a világra, melyek szárnyakkal vannak ellátva. Ezek aztán párosodnak s télire tojást rakván le, a jövő egész évi nemzedéknek lesznek ősszülőivé. A párosodás nélkül nemzők itt is, mint a levelészeknél szárnyatlanok, miket a természetbuvárok dajkáknak (Ammen) neveztek el s nem egyebek, mint utolsó kifejlődésükben megakadályozott álcák. — Csak innen magyarázható az a végtelenségig menő szaporodás, mely minden képzeletet felül mul, miután csak egyetlen egy nőstényke is egy nyáron által ezerszer több egyénből álló nemzedéket hagy maga után, mint amennyi az egész földkerekségén élő emberek összes létszáma.

Az ezen vendégektől meglátogatott szőlőtövek megbetegeszenek; leveleik már május hóban megsárgulnak s júliusban lehullnak, a termés éretlen korában összefonnyad, vagy ha meg is ér, az mindig tökéletlen marad s rosz, egészségtelen bort ad, a tö pedig nem sokára végkép kivesz; ez természetesen csak olyan tövekről áll, melyeken a baj már nagyon elhatalmazott, mert kezdetben 2-3 évig is élődhetik rajta anélkül, hogy azt szemlátó-mást észrevenni lehetne.

Legelső s legborzasztóbb óvszer ezen iszonyu csapás ellen mindenestre a szőlővesszőknek nem csak azon helyről, hol a vész már kiütött, de bármely más idegen vidékekről behozatalától való óvakodás. Az idegen vesszőknek behozatala különben is nálunk egészen felesleges, miután a hegy-aljai szőlőváltajok, miket os elejnk, vagy magvakból nyertek, vagy más vidékekről, sőt külföldről is behoztak, az itteni talaj és éghajlhoz idomulva annyira megnesedtek, hogy csak ezek adják s adhatják azon híres bort, mely tokaji név alatt világ-

Hevesen már kész kocsik vártak, s ott egy pár órát mulatva, Kun-Sz.-Györgyön zászlóaljunkat beértük. Szívesen fogadtak bennünket a derék kunok, zenénk a város közepén játszott, mi pedig a város házában vigadva estéztünk.

Szolnokba Szentgyörgyről ma délután jókor ide érkezünk; itt a vélt tábor helyett Görgey Arthur őrnagynak csak egy rendeletjét s megbízottját Timon századost találtuk, ki is azt adá értésünkre: hogy megérkezve, azonnal induljunk Pest felé, hol fegyvereket kapva, megtudjuk rendeltetésünket. Csakugyan Timon beszélt nekünk, hogy már Görgey csapataival a Dunánál ellenség előtt áll; sőt hogy a fehérmegyei főispáni helyetttest gr. Zichy Ödönt a huszárok elfogván, a nála talált Jelasitsféle proclamatiók s egyéb iratok nyomán a Csepel szigetén felis akasztatta. Noha még ezen események s hírek után is arról fog vitatkozni, mint eddig tévé, a pesti képviselő gyűlés, vajjon a törvényesség, vagy a forradalom terén áll-e már a magyar nemzet; ugyanakkor, hadd merüljön törvényes szolgálata mocsárjába ez a nép, mely ugye volt egyébre, mint táblabíroságra teremtvé a hatalmak istenétől.

Estve van, vagyis éjféltől, mielőtt e végbetűket írom, — azon hír rémiti a szolnoki jó érzésű népet, hogy az elpártolt Berger ezredes egy ezred dzsiddással Arad felől erre tart, itt akarna átkelni a Tiszán. — A hid deszkáit Halassy kormánybiztos felszedette, az egész lakosság felfegyverezve, mindenféle eszközökkel, a hid fönél viaszta. — Én azt hiszem az egész csak pusztakósa hír. — Jó éjszakát, én lefeleksem.

(Folyt. köv.)

szerte ismeretes s most is legalkalmasabb ezen vidékre s nem szükséges azokat holmi idegen cifra nemű s más természetű fajokkal vegyíteni, vagy épen ezekkel felcserélni. Minden szőlőtermő vidéknek meg vannak a maga saját fajai, melyek csak saját hazájukban díszlenek legjobban s mivelhetők haszonnal. A rizling például soha sem fogja nálunk a renusi bort adni, valamint a mi furmintunk sem adja sehol a tokajit, mert valamint annak a Renus vidéke, ugy ennek Hegyalja a valódi hazája s ha a németek azt tartják a magok rizlingjükről, hogy ottan kelt magvaiból keletkezett, mi is miért ne tarthatnók ugyanazt, a mi furmintunkról, hogy Hegyalja eredeti hazája, mert csak itt díszlik legjobban s csak itt tartja meg valódi eredetiségét, másutt pedig mindenütt elkorcsosodik. Egyszóval mi elégedjünk meg a mi furmintunkkal s más jófajtáinkal s ha valaha, most ugyan örizzkedjünk mint a tüztől, minden idegen vesszők behozatalától, miután bebizonyult tény, hogy az olyan helyeken, hol a Phylloxera nagy mérvben elterjedt, az ottani gyümölcsfák gyökereire is átvándorolt s így ezekkel is importálható.

Eördögh Dániel.

(Folytatása köv.)

Szegedről.

Maier Imre polgártársunktól, ki züleit és rokonait ment néhány nap előtt Szegedre meglátogatni és nekik a vagyonmentés munkájában segítségkért lenni, a vész színhelyéről mai postával következő sorokat vettük, melyeket mint közvetlen szemléletből eredőket, a tárgy közérdekű természeténél fogva, érdemeseknek találtuk a közlésre.

Szeged, 1879. ápr. 4.

Reszkető kézzel írom e sorokat.

Midőn vasárnap S.-a.-Ujhelyt s családomat elhagytam, előre remegtem a benyomásoktól, melyek szülővárosomban reám várokoznak, de az amit találtam, minden képzeletnél iszonyubb és leverőbb.

Szolnokon szálltam hajóra. Cibakháza, Sár-falu s az egész alföld egy nagy tenger a meddig csak a szem ellát. Szegeden esti 10 órakor szálltam ki a várnál s azonnal öcsém lakására mentem s őt egyedül találtam, míg atyám Szatymáztól csak pár nap mulva jött meg. — Az első találkozás jelenetét, az örömet, melyet egymás viszontlátása felett éreztünk s a kínos érzelmeket, melyeket a nagy veszély és sok viszontagság emléke s annyi munka és törekvés gyümölcseinek elpusztulása okozott, nem volnék képes leírni.

A mi családunk is csak az isteni gondviselés által menekült meg. Anyám s a család fiatalabb tagjai a vész éjjelén emeltebb helyre szállítottattak. Atyám azonban annyira ragaszkodott tüzhelyéhez, hogy nem akarta azt ott hagyni. Midőn már a vészharangok megkondultak, Béla öcsém, kit a gyermeki hűség oldalán tartott, reá beszélt, hogy egy szekérre rakott ingóságokkal meneküljenek. De már ekkor késő volt, mert a rohánó áradat visszazoritotta őket. A befogott ló ismét elvágta s magok az emeletre menekültek. Béla öcsém, ki a szegény párát az utcára akarta kibocsátani, maga is csak uszással menté meg életét.

Az épületnek már két szobája omlott mellettök össze s minden perczen várhatták, hogy azon szoba is rájuk omlék, hol menedéköket keresték s őket romjai alá temeti. A kétségbeesés végső percében meghallák kiáltásaikat s s észrevették őket a kórház ablakából s alig szállíták csolnakba, mire az épület több szomszéddal együtt nagy robajjal összeomlott.

Anyám Budapestre vetődött, egy másik öcsém dr. Maier István a kegyesrendieknek kapott lakást, a többi rokonok még szétszórtak az ország minden részébe s ki tudja mikor fognak ismét összekerülni.

Megérkezésem utáni reggelen a városház előtt ladikba szállottunk s néhány napszámmal rókusi házuk romjaihoz evezünk. Az utcákon a dűledező s bomló fedelek tették nehézé a közlekedést. Leirhatatlan a pusztulás és borzadály, melyet mindenfelé láttunk s leirhatatlan az érzélem, mely az embert saját tüzhelyének romjai felett elfogja.

Két napig segitettem elszorult lélekzettel s verejték között kiszedni, kiánni az omladékok közül a butorokat, ágyneműket, ruhákat, melyek most már alig érnek valamit. Egyéb tárgyak között egy doboz került kezeimbe. Felbontottam s íme mily szeszélye és gunyja a véletlennek: Kossuth Lajos azon beszéde őriztetett benne, melyet 48-ban a Bauernfreund erkélyéről tartott a néphez s mely így kezdődött: „Szeged népe, nemzetem büszkesége!”

Kossuth akkor könnyezett s a szegedi nép vére esküdött, hogy hazáját meg fogja oltalmazni. A hazájáért ontotta is vérét s eddig megoltalmazta fészket, de a Tisza árja ellen nem lett megoltalmazva s 80000 ember lett hazátlan. Idáig vagy 1000 család keresi még föl nem öveit talált.

Életneműekben annyi veszett el, mennyit Szeged elöntött határa talán hat év alatt sem fog megteremni.

S a veszedelemnek még nincs teljesen véget mert a tavaszi „zöld ár” még mindig sok kárt tehet.

A házakban s vizszinen mindenfelé különböző butorok sőt még zongorák is uszálnak.

A belvárosi templom teli van butorral s emberekkel, kik ott étkeznek is. — Kreminger prépost úr szívesen helyet engedett az üldözötteknek, míg a rácz pap nem akarta temploma ajtaját megnyitani.

Az alsó városban a legiszonyubb a romlás látványa. Itt még a köből szilárdan épült házak is összeomlottak. A tetőkön elsóványodott kutyákat és macskákat látni, melyek, mivel éhségükben az embereket is elvadulva támadják meg, agyonlövetnek.

A fentebbiek közlése után végül számos szegedi polgár felkérésére köszönetet mondok S.-a. Ujhely város közönségének, mely oly nemes odaadással buzgólkodik a segélyadományok összehordásában s filléreinek megosztásában.

Isten áldása száljon a jötevőkre!

Levelezés.

T.-Izsép, 1879. ápr. 1.

Laudetur qui meretur: dicséret az érdemek! Egy esetet kell fölemlítenem, mely, mert nem mindennapi, megérdemli, hogy nyilvánosságra hozassék.

Ugyanis pár nap előtt történt, hogy egy régi jó cselédem — (kerülőm) — felesége, már két egész nap óta nehézségekkel küzdő, kétségbeeső férje már kesőn este indult el innét fogadott szekerevel Varannóra, hol a korezmában még világot látván, ott tudakozódott a megyei bába és járási orvos után, — kinek, ugyan mellékesen legyen mondva, a megyei határozat szerint is nem Varannón, de Sökuton, u. m. járása közepén kellene laknia, mert így nem sok haszna van belőle járásának s ezt felkereste; de ez rosszul lettével mentén magát, ötöt egy más ottani orvostársához Kasztriner Mór urhoz utasította, kit szintén álmalból felköltvén, ez azonnal késznek nyilatkozott az elmenetelre és mivel a megyei bába már más asszonytól volt elfoglalva, még egy babáról is gondoskodott és azzal együtt csak hamar utnak indult, mi éjjeltűni 1 órakor, oly fagyos északi orkán dühöngése közben történt, hogy három óra hosszat valának kénytelenek utban lenni és alig tudtak — a rosz ut és hófúvások miatt félig megmeredve ide bevergődni, hol is a szegény beteggyaszt éppen csak még életben találva, rögtön hozzá láttak orvoslásához s szerencsés működésük által sikerült is életét megmenteniök — és így a félelemtől már magánkiülvő férje már most kettős hálával érzi magát ezen derék orvosnak lekötölvé, amennyiben egyizben ötöt is életveszélyes betegségéből ő mentette ki és ő is neki köszönheti életben maradását.

Nem mulaszthatom el tehát felkérni a tisztelt szerkesztőseget, hogy nevezett orvos urnak, kinek hirneve ugyan már az utolsó kolerából is ismeretes a vidéken, ezen szép és feláldozó tettét, másoknak méltó követésére is — ezen sorok közlésével, melyekkel az érdem és igazságnak tartozni veltem, a tiszt. közönséggel is tudatni sziveskedjék.

Teljes tisztelettel,
Bujanovics Frigyes.

Egyletek-társulatok.

A helybeli önkéntes-tűzoltó-egylet zászlószentelési ünnepélyét f. évi június 15-én fogja megtartani. — Ugy tudjuk, hogy a 14-iki ösmerkedési-estély és a disz-ebéd helyeül, mennyiben erre alkalmasabb hely nem volt kapható, a tornacsarnok melletti tér, nem pedig a Dianna fürdőhely van kijelölve — hova is az egylet a 3-400 vendég részére egy „levelest” fog felállítani. — Az egylet, mint tudjuk pályázatot is nyitott a 14-iki ösmerkedési estély alkalmaival 200 tűzoltó-egyleti tag (ide nem számítva a 2-300 vendéget, kikért az egylet felelőséget nem vállal) és 15-én a disz-ebédnél 3-350 vendég ellátására, oly felhívással: hogy akik ezen ellátást felvállalni óhajtják, forduljanak ajánlataikkal ifj. Farkas Lajos egyleti alparancsnok urhoz, ki a szerződés kötéssel s a közelebbi felvilágosításokkal meg van bízva.

A „zempléni egyetemi ifjusági-egyesület” al-elnöke: Oláh Andor urtól egy tüzetes és minden irányban felvilágosító értesítést kaptunk az egylet céljairól s törekvéseiről. A tér szűke nem engedte idáig s jelenleg sem engedi meg egész terjedelemben közlését, — szükségesnek látjuk azonban röviden összevonva feltüntetni, hogy az egylet mindenesetre szép és nemes céljai közé tartozik: a közép iskolákba és az egyetemre Budapestre kerülő zempléni ifjaknak a tanév kezdetén, a tanórák és tantárgyak megválasztása tekintetében tájékoztatást adni, — nekik az egyetemi szabályok tömkelegében felvilágosításokat szolgáltatni, szóval; nekik az új helyzet nehézségei közben segélyekre lenni, — célja továbbá az egyesületi életben folytatott eszmecsereket s egyéb alkalmas eszközök által az önművelődést előmozdítani, — végül pedig az egyleti pénztárból szegény vagy pillanatnyi za-

varba jött zempléni ifiakat kölesönök által ily anyagi zavarokból kimenteni.

A vagyon kezelésre nézve garantiát képez, hogy az egylet feletti tekintélyesebb zempléni férfiak gyakorolják a védnökséget — s hogy az alapszabályok értelmében, ha az egyesület feloszlanék, annak pénzkészlete Zemplénmegye alispánjához volna küldendő, árvák és szegények közötti szétosztás végett.

Mint hogy azonban az egylet leginkább csak a szülőmegye közönségének támogatása és segélyezése által gyarapíthatja vagyonát, e tekintetben következő felhívást intézi ahhoz:

Kérem, A „zemplénmegyei egyetemi ifjúsági egyesület“ megbízásából van szerencsém fölkérni mindazon lelkes ügybarátokat, kik a fenti egyesület alapító tagjai sorába belépni óhajtanak, miszerint a fennálló alap- és ügykezelési szabályok 2. §-a értelmében, az alapítótárok által egyszerűminderkorra fizetendő 10. o. é. frt összeget Sarudy Endre, pénztárnokhoz „Budapest, orvos-egyetem“ cím alatt mielőbb beküldeni sziveskedjenek. — Budapest, 1879. februárhó 23-án Oláh Andor, alelnök.

Egy másik felhívása az egyesületnek következőleg hangzik:

A „zempléni egy. ifj. egyesület“ részéről van szerencsém a t. olvasó-közönség nagybecsű figyelmét föl hívni, miszerint azon esetben, ha a szünidők alatt nevelőre, correpetitorra, irnokok, — vagy nyelvtanítókra volna szüksége: sziveskedjék ez iránybani megkeresését a fenti egyesület elnökségéhez „Budapest, Jogegyetem“ cím alatt beküldeni. — Budapest, 1879. éve márcziushó 6-án. Oláh Andor, alelnök.

Szeged és vidéke segélyezési ügyének rováta.

A szegedi árvízkarosultak javára Rubin Mihály szomotóri bíró 4 frt-ot küldött be szerkesztőségünkhez, mint Hartstein Bernát 2 frt Páricsi Péter 1 frt s Rubin Mihály 1 frt adományát. Ugy ez összeget mint a már elább szerkesztőségünkhez befolytattak az itteni gyűjtő bizottságnak adandjuk át illetékes helyére leendő elküldés végett.

Egy magát meg nem nevező derék gyűjtő által következő, adakozásokat tartalmazó gyűjtőív küldetett be szerkesztőségünkhez a begyűlt 13 frt 80 kr. segély-összeg kíséretében: Jakabli János 1 frt, Sztankó László 1 frt, Rimay Antal 1 frt, Szvoboda Román 2 frt, Szánky Árpád 1 frt, Nagy József 30 kr., Potemkin Gyula 50 kr., Hlavathy Elek 1 frt., Fekete László 1 frt., Galambos János 1 frt., Kovalszky Gyula 1 frt., Szobonya Bertalan 1 frt., Mészáros István 1 frt., Rajacic Dániel 1 frt. Összesen 13 frt 80 kr.

A sátoralja-ujhelyi izr. elemi fótanoda tanítótestületének és növendékeinek adakozásai a szegedi árvízkarosultak javára. Singer Israel osztálytanító (másodízben) 1 frt, fiai: Albert 31 kr., Lajos 30 kr., Jakab 25 kr., Bernát 25 kr., Áron 20 kr. Goldberger Emánuel osztálytanító és családja 1 frt, Knopfler Sándor osztálytanító 50 kr., Schön Mór tanító 50 kr., Gutman Dezső 56 kr., Reichard Armin 36 kr., Alexander Zsiga 32 kr., Reichard Ernő 32 kr., Roth Mór 17 kr., Roth Ilona 14 kr., Burger Armin 12 kr., Lichtmann Ignác 11 kr., Goldféder Mór 11 kr., Schön Jakab, Frölich Adolf, Gottlieb Jenő, Englaender Béla, Englaender Simon, Gottlieb Pál, Berkovics Jakab, Reichard Jenő, Volf Samu, Rota Józsi, Gottlieb Izidor, Reichard Emil, Neumann Lajos, Frisch Herczi, Friscs Heiman, Lövy Béla, Schvarcz Jenő, Kornstein Jenő, Burger Armin, Schweiger Izidor, Berkovics Dávid, Gottlieb Miksa, Fiazovics Dani, Guttman Józsi, Bettelheim Soma, Frieder Vilmos, Gottlieb Mihály, Reichard Józsi, Fischer Pepi, Falkovics Záli, Reichard Lina, Gold Kati, Blumenfeld Johanna, Schvarcz Lina, Lichtmann Johanna, Deutsch Rózália, Berkovics Anna, Förszter Jozefin, Klein Szeréna, Friedmann Mina, Gottlieb Honor, Klein Mina és Wind Rózália egyenkint 10 kr. Geiger Eszter 6 kr., Schön Amália 6 kr. Waldmann Mór, Fränkel Antal, Klein Mór, Richter Dávid, Südfeld Mór, Poláček Mór, Stern Lajos, Stern Gyula, Weisz Berta, Bollmann Eszter, Weisz Rózália, Weinberger Fáni, Fährndrich Ilona, Goldstein Giza és Reichard Johanna egyenkint 5 kr. Haupt Lajos, Goldstein Herczi, Frenkel Sándor, Sugár Miksa, Weisz Rubin, Lázárovics Rózália és Friedrich Bella egyenkint 4 kr., Láng Berti, Friedländer Izidor, Heimlich Samu és Keller Samu egyenkint 3 kr., Weinberger Hermann, Lipschicz József, Klein Pincás, Horovics Miksa, Lefkovic Ignác, Frid Hermann, Elefánt Jakab, Vind Albert, Weltmann Adolf, Goldgraber József, Engel Jakab, Lefkovic Áron, Kivovics Lipót, Világfi Sándor, Weinberger Bernát, Reichard Józsi, Bendiner Ignác, Jakabovics Hermann, Grünfeld Berti és Fried Mór egyenkint 2 kr. Goldberger Ida k. a. leánynevelőjének gyűjtése: Reichard Erzi, Reichard Ilona, Reichard Eszti, Alexander Gizela, Deutsch Eszti és Siegelman Fáni egyenkint 30 kr. Török Fáni, Schönfeld Berta és Grosz Fáni egyenkint 20 kr. Sternlicht Teréz, Glück Teréz, Lichtenstein Máli és Guttman Jenny egyenkint 10 kr. Krausz Regina 4 kr., összesen 15 frt 33 kr., azaz tizenöt osztr. ért. forint 33 kr. Ezen

adományokat a „Néptanítók Lapja“ szerkesztése által rendeltetésük helyére jutattam s a szenvedő árvízkarosultak nevében ezennel köszönetet mondok a nemes szívű adakozóknak. S. a. Ujhely 1879. ápril 2. Knopfler Sándor, r. osztálytanító és isk. jegyző.

Hivatalos kimutatás

Szeged és vidéke árvízkarosultjai részére gyűjtött adományokról.

(Adományok még folytonosan elfogadtnak a városházánál (Folytatás.)

II.

Ambrózy Nándor 10 frt, Borúth Elemé né 2 frt, Stark Mór 1 frt, Kovács Mihály szőlőskei bíró 1 frt, Rose József 2 frt, Deutsch Bernát 2 frt, Bohos József 1 frt, Breiter Eszter 1 frt, Fiazovics Ignác 1 frt, özv. Halek Istvánné 50 kr., Maláricsik György 3 frt, Maláricsik József 1 frt, Guttman Lipót 1 frt, Friedman Israel 1 frt, Weinstein Albert 1 frt 50 kr., Friedrich Mór 20 kr., id. Schweiger Dávid 1 frt, Reichard Sámuel 20 kr., ifj. Schweiger Dávid 50 kr., Márton Dávid 1 frt, Rosenberg Sámuel 2 frt, Brand Salamon 1 frt, Deutsch Herman 60 kr., Altmann Mór 1 frt, Grosz H. S. 1 frt, Hamburger Leo 50 kr., Glück József 50 kr., Wolf Miksa 60 kr., Grosz Farkasné 50 kr., Zsuffa Ádámné 10 kr., Roth József 1 frt, Teich Hermanné 1 frt, Gold Majer két huszas, Burger József 1 frt, Burger Adolf 2 frt, Friedman Mór 2 frt, M. J. 1 frt, Schön Sándor 3 frt, Hlavathy János másodízben 2 frt, Dr. Schön Vilmos másodízben 5 frt, Sugár József 1 frt, Róth Bernát 3 frt, Ujfalussy Endre 5 frt, Hutter János 1 frt, Májér Imréné 2 frt, Májér Imre 3 frt, Klein József 1 frt, Hornyay Kálmán 3 frt, Vályi István 2 frt, Stich Lajos 1 frt, Zubriczky Izidorné 2 frt, Karsa Bertalan 5 frt, Karplusz Gottlieb 5 frt, Burger Jónás másodízben 1 frt, Karolina intézet 5 frt, Serák N. 1 frt, Teich Zsigmond 5 frt, Bolgáry András 1 frt, Gottlieb József 2 frt, Czigler József 2 frt, Mitró János 10 kr., Krasznapolszky Gusztáv 1 frt, Malina Gyula 2 frt, Dolozslelek Ferencz 3 frt, Szunyoghy Dezső 5 frt, Beszke Bálint 5 frt, Frisch Ignác 2 frt, Barna Sándor 2 frt, Mánik József 5 frt, Bánóczy Kálmán 1 frt, Láng Nándor 1 frt, Schvartz Mór 2 frt, Szöllösi Bernát 10 frt, Alexander D. Mór 2 frt, Ligethy Bertalanné 2 frt 70 kr., L. Frenkel 1 frt, I. Singer 1 frt, Waller Leopold 1 frt, Brezanóczy Béla 1 frt, N. N. 1 frt, Bettelheim Miksa 1 frt, N. N. 1 frt, Koczaurek F. 3 frt, Ördög Mihály 3 frt, Kiss Ödön 1 frt, Gallik Géza 3 frt, Repászky István 1 frt, Szöllösy Gyula másodízben 5 frt, Csupják Olesváry Ida 2 frt, Barna Ignác 2 frt, Simig Sándor 1 frt, 50 kr., Mudry Károlyné 1 frt, Fehér Eduárd 2 frt, Osváth Ferencz 1 frt, B. J. 1 frt, Mezössyné 5 frt, Weinberger Gy. 1 frt 50 kr., a r. kath. elemi iskola növendékei 3 frt, 26 kr., Matterny Andor 10 kr., Matterny Gyula 10 kr., Matterny Sándor 10 kr., Dr. Löcherer Lőrincz 5 frt, Jelenek Ádámné 2 frt. Összesen 200 frt, 36 kr. — Az első kimutatás tett 524 frt, Összesen 24 frt, 36 kr.

Kretovics József.
v. jegyző.

Stuller Antal.
v. főbíró.

(Folyt. köv.)

Különfélék.

A mai nap reánk magyarokra igen szomorú évforduló s mint ilyen alkalmas arra: hogy nehé viszonyaink közepette vissza sóhajtsuk azok emléket, kiknek czélok, törekvésök egy hosszú életen át folytonosan a közjó emelésére voltak irányozva, s ez által történelmünknek valóban korszakalkotóivá lettek. Ma 143 éve, hogy a magyar szabadságharc legnemesebb lelkű bajnoka, megyénk szülőtte a nagy „bujdosó“ II. Rákóczy Ferencz elsőhajtá magasztos lelkét Rodostóban; s 19 pedig, hogy a legnagyobb magyar, a döblingi sziklához lánczott Prometheusz széttöré bilincseit, miután megmutatta nekünk az utat, mely a „leendő“ Magyarországhoz vezet, de a melyről már régen félreléptünk. Az egyetemes műveltség és tudomány is gyászt ölt magára a mai napon s kegyelettel adózik a világtudós: Humboldt s a hirneves dalmű szerző: Donizetti emlékének, kik szintén — az első 1835, az utóbbi pedig 1848. ápril 8-án — hunytak el.

Régen volt oly népes és sármékküli országos vásárunk, mint a virágvasárnap. Nem csoda; a járhatlan utak miatt oly sokáig csaknem elszigetelten álló Bodrogköz szükségleteinek beszerzésére felszabadulva, tömegesen állított be a vásárra, miáltal az adás-vevési mozgalom is a szokottnál sokkal élénkebb volt. A husvéti ünnepek előtt állván, az ipartermékek majd mindenik ágának meg volt kelendőse, míg másrészt a mezei munkák megkezdésére utalt gazdaközönség az igavonó állatok beszerzése által, a marhavásár élénkségét mozgította elő. Rendzavarás, lopásokról alig-aig hallottunk, mi a rendőrség éberségének javára jöhetett.

A magyar nyelv kötelező oktatására vonatkozó közoktatásügyi-miniszeri törvényjavaslatnak vannak némely házai, melyek pótlása okvetlenül

kívánatos. Így p. o. héber talmudiskolákra nézve a magyar nyelv kötelező oktatását illetőleg semmi intézkedés sem történt. A jelenleg ülésező közigazgatási bizottságban Csaszin József tanfelügyelő úr azon házpótló javaslatot tette, hogy az izraelita rabbi s a thalud iskolák tanítóitól is okvetlenül megköveteltesse a magyar nyelv bírása. E javaslattal lapunk közelebbi száma bővebben fog foglalkozni.

A szállóskei Bodrog-híd f. h. 2-án esti 5 óra tájon, B. Sennyey Lajos gulyája alatt leszakadt s a nyílason át mintegy husz darab marha a Bodrogba zuhant. A gulyások egyike, jókor észrevette a hid recsegését s még volt ideje a karfát megragadni, a melyen függve maradt s eképen megmenekült. A marhák is valamenyen partra usztak s csupán kettő-három lett többé-kevésbé megsérülve. A hid leszakadását a keresztgerenda elkorhadása okozta, mely nem birt ellenállni a rajta összeroldott állatok súlyának. Szerencse azonban, hogy így történt, mert másnap Ujhelyben vásár levén; könnyen megeshetett volna, hogy az átvonuló terhes szekerek valamelyike alatt roskad össze s akkor bizonyára a szerencsétlenség is nagyobb leendett. Kerületünk szolgabírája, amint e balesetről értesült, segéd-mélyzetével legott megjelent a színhelyen s a kirendelt ácsok segélyével egész éjjel szakadatlanul munkálkodva, reggeli öt órára helyreállította a hidat úgy, hogy a vásárra indult s a hidő előtt összegyűlt sok száz szekér rajta átvonulhatott. Midőn a szolgabíró ur e ritka erélyét közudomásra hoztuk, egyszerűs mind hangsúlyoznunk kell azon általános óhajt: hogy a törvényhatóság szerezzen mielőbb teljes érvényt abbéli határozatának, mely e forgalmi pont jókarba helyezésére nézve már régebben meghozott.

A működő és színpártoló társulat folyó hó 19-dikén az ó kaszinó nagy termében jótékony czélu előadást rendez, melynek tiszta jövedelme Szeged és vidéke árvízkarosultjainak segélyezésére van száva. Előadtnak a „Női harc“ vigj. 3 felvonásban Scribe és Lequouviertől a következő szereplőkkel: Dókus Gyuláné, Major Ilona, Csizsár Örzse úrhölgyek s Dókus Gyula, Olsavszky Jenő, Biringer Arthur, ifj. Farkas Lajos urak, — és „Kukli prédikációk“ bohózat 1 felvonásban: Farkas Lajosné, Dongó Gézané, Csizsár Örzse úrhölgyek és Izsépy István úr, Sebeők Antal, Grün József, Dókus Gyula és Olsavszky urak közreműködésével.

A szegedi árvízkarosultak javára Nagymihályban a műkedvelők által rendezett színi előadás, mint onnét lapunk értesítették, kitünően sikerült. Előadott „Egy pohár víz“ Balogh Gézané urnó és Ujfalussy Erzi k. a., Sulyovszky István és Mokcsay Béla közreműködésével, továbbá „Angolosan“ című két felvonásos vígjáték. Jámorszky Emma k. a. Polányi Gyuláné, Bakajsa Andorné urnók. Neumann Lajos, Polányi Gyula, Görgey Géza, Bakajsa Andor, Mathiasz József, Horváth Gyula közreműködésével. Az előadás eredménye 207 frt, 41 kr. tiszta jövedelem, mely összeg a jelzettczélra a „Pesti Napló“ szerkesztőségéhez ezimezve, ma tényleg postára tétezt. A közreműködő hölgyeknek, kiknek a siker elérésében oroszán részek voltak, a nyilvánosság útján mond rendező társai nevében is alólrít forró köszönetet önzetlen fáradságuk és nemes czélu közreműködésükért s azon óhajának ad kifejezést: vajha megyénk minél több városában hatna e példa s a siker mindenütt még nagyobb eredményre vezetne megyénk hölgyeinek buzgó törekvését. Sulyovszky István.

Sárospatakon folyó évi ápril 2-ikén egy második egyházmegyei közgyűlés tartott, a főt. superintendens úrtól megküldetett conventi elő-munkálatok véleményezése végett; mely második köz-vagyis inkább pótgyűlésen szép számmal jelentek meg az ügy iránt érdeklődő prot. egyháztárog. Az első, ugynevezett helyosztó egyházmegyei közgyűlés f. márcz. hó 17-ikén s következő napjain tartott.

+ Miklóssy szinigazgató, ki pár évvel ezelőtt volt már nálunk s így nem ismeretlen közönségünk előtt, — úgy halljuk, hogy társulatával májusban szándékozik fölkeresni városunkat s a nyári-ivadra arénát akar felállítani. Ha Miklóssy ur csakugyan Ujhely felé tart nyárára, akkor arénára okvetlenül szükség lesz ha csak határozott bukási szándéka nincs; mert az ujhelyi közönség (de még tán a vilálg valamennyi közönsége) a műélvezet mellett fölötte szereti a — kényelmet is. Már pedig nyárban, zárt falak közt színi-előadást végig nézni, annyi, mint gőzfürdőt venni. Így tehát csak is az aréna az, ami sikerre adhat reményt; de emellett persze, a jó tagok is s hiszük, hogy Miklóssy ur ösmerve Ujhely inyencz közönségét, olyan társulattal fog beköszönteni, a mely a műigényeket teljesen képes lesz kielégíteni.

Lovardai előadásokhoz lesz a közelebbi napokban szerencsénk, az e czélra különösen alkalmas Vörös ökor vendéglő téres udvar kertjében. A cirkusuz tulajdonosa, Pinczer előttünk egészen ismeretlen, azonban a művezető: Wagner Herman, ki a nevezetesebb lovardák mfködő tagja volt, biztosít: hogy az előadások az igényeket minden irányban ki fogják elégiteni.

× A „Dianna“-kertben Komáromy Béla daltársulata ad estélyeket csekély pártolás mellett, nagyon természetes-kevés anyagi eredménnyel.

Halálozás. Ungár Sámuel, homonnai köztisztviselőben álló orvos és tiszteletbeli megyei főorvosnak nejét, Rozát a kórlehelten halál e hó 2-án ragadta ki hosszabb szenvedés után családja köréből. Az elhunyt 26 évi boldog házassági együttléte alatt mint szerető nő, gondos anyja és ritka jótévő tünt ki. 10 élő gyermek kesereg a számos rokon és ismerősön kívül, a megboldogult tetemei felett. Béke hamvaira!

Törvényszéki csarnok.

I.

Czirankó István, foglalkozás nélküli csavargó ezelőtt gróf Szirmay Vinczénél Szerencsen szolgálatban volt inas, ezen szolgálatából 1875-ik évben történt megszökése után mintegy két éven át foglalkozásszerűen folytatott lopásain — jelesül a báró Schell Rudolf kárára Nagy-Idán elkövetett betöréssel tolvajlásra rajta vesztvén, a miskolci kir. tsvszék börtönébe került. Itten, mint gyanús egyéniség többek között a gróf Szirmay Vincze szerencsi kastélyában 1877. évi nov. 10-én éjjel történt rablás miatt is elővetetvén — kiderült, hogy ezen rablás elkövetője csakugyan nem volt más, mint a megrabolt kastélyban való járást jól ismerő Czirankó István.

Az ezen ügyben f. hó 3-án tartott végtárgyalás alkalmával a vádlott a rablás elkövetését konokul tagadta, azonban Négyesi Andor vádlott, kinél a lopott tárgyak Czirankó által elrejtettek és ki már a vizsgálat folyamán töredelmesen bevallatta tettét, — határozottan szemébe mondotta Czirankónak, hogy a rablást csakugyan ő követte el.

Mint hogy pedig vádlott Czirankó István ellen még több gyanús körülmény is felmerült, nevezetesen az, hogy kárvalott gróf, a vádlottnál talált forgó pisztolyt magáénak ismerte fel; a kir. trvény-szék Czirankó Istvánt rablás és többrendbeli lopás büntényei miatt, 10 évi börtönre.

Négyesi Andort pedig azért, hogy a rablott tárgyak elrejtésében Czirankónak segédkezett — orgazdaságért 2 havi börtönbüntetésre ítélte.

II.

Novák János volt bírósági végrehajó, ki mintegy 40 rendbeli behajtott hivatalos pénzüsszeget elköltevén ezáltal mintegy 1300 fitra menő sikkasztást követett el: a fenyítő törvényszék által 1877. évi december 15-ik vagyis befogatása napjától számított három évi börtönre ítéltetett. Vádlott ezen ítélet ellen felebbezéssel élt.

M-y.

A közönség rovata.

Nyilvános köszönet.

Alulírottak kedves kötelességüknek ismerik nyilvános köszönetükkel adózni a s. a.-ujhelyi járás szolgabírája, tekintetes Dókus Gyula urnak, ki a f. h. 2-án leszakadt szállóskai Bodroghid helyreállításán egy egész éven át bámulatosan kifejtett erélylyek munkálkodván, azt másnap reggelig forgalomképesé tette; mely elismerést érdemlő tényével míg egyrészt közvetlen a közérdeknek tett hasznos

szolgálatot, közvetve más részt, alulírottak érdekeit is komolyan fenyegető csapástól mentette meg.

S. a.-Ujhely 1379. ápril 6.

A s. a.-ujhelyi piac-, kövezt., hid- és vásárvám-berlők.

Üzleti tudósítás.

Hivatalos

piaczi ár-kimutatás

1879. április 4.

			frt.	kr.
Buza	100 klg.	sulyu.	1	8
Gabona	100	»	5	—
Árpa	100	»	4	50
Zab	100	»	4	50
Kukur.	105	»	4	75
Burgonya	100	»	2	20
Borsó	100	»	10	—
Lencse	100	»	4	—
Paszuly	100	»	5	50
Köl. kása	100	»	9	—
Vaj	1 liter		1	—
Szesz				28
Marhahús	1 klgr.			40
Szalona uj				68
Sertés-zsír				72
Széna	méter mázsa		3	—
Alom szalma				70

Hivatalos s magán árverési hirdetések díja, nemkülönben olyanoké, melyek kiemelése nem kívántatik, 1—100 szög 1 1/2 kr. azonfelül 1 kr.

Kiemelt, keretelt rendes kereskedelmi s üzleti hirdetések mérték szerint számítottak és pedig egy □ centiméter 2 kr.

Bélyegdíj mindenkor 30 kr.

HIRDETMÉNYEK.

Háromszorinál többszöri hirdetéseknel a díjmérés, valamint kívánatra különösen kiemelt hirdetéseknel a díjfölemelés esetrel külön egyezkedés tárgyát képezi.

A „Kis hirdető” rovatában kis, legfeljebb 3 sorig terjedő hirdetések díja, kincstári illetékek is bele értve 50 kr.

Eladó

a ladmóczyi ref. egyház egészen új

toronyórája

mintán szakértő gondozásban nem részesülhet.

Az óra, mely **Székely Károly** sátoralja-ujhelyi jeles órás készítménye, ütőszerezettel bir s megfelel mindazon kellékeknek, melyek tartósságára vallanak.

A netalán venni szándékozó egyházak, személyesen vagy levélel **Kozma Sámuel** ladmóczyi ref. egyházközpontokhoz forduljanak, a ki a feltételekről készséggel értesítendi az illetőket.

2—2

Táncztanítási jelentés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint folyó év aprilló 15-től

tánczoktatásomat

ismét megkezdem, a Diana nagytermében.

Kívánatra a magyar- és tour-tánczokban, különösen a hatlépéses keringőben (Sechschritt-Walzer) és több most divó tánczokban megkívántató finomabb idomokat és mozdulatokat magánházaiknál is tanítom.

A beírások iránt értekezhetni a Tudakozódó intézetben, a zárda mellett.

Tanítási díj: kezdőkért 7 frt; gyakorlók felét fizetik.

A nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlva magam, maradok hazafü tisztelettel

Rosenblum Izidor,

táncztanító.

„ZEMPLÉN”

ujjonnan berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA

vállalkozik mindennemű könyvnyomdai munkák, ugymint:

Esketési és bál meghívók, tánczrendek, névjegyek, gyászjelentések, folyóiratok, könyvek, falragaszok, üzleti-tudósítások, árjegyzékek, körlevelek, (Cirkulare.) étlapok, vignettek, levélfejek és borítékok czimnyomásának elkészítére.

Továbbá: egyleteknek, társulatoknak, pénzintézeteknek szükséges nyomtatványok, ugymint: alapszabályok, főkönyvek, évi és havi kimutatások, részvények (szines alapnyomattal), szelvények, napijegyzékek, nyugták, utalványok, stb. a leggyorsabban és a műzslésnek teljesen megfelelőleg készítettnek. Ugyszintén: mindennemű községi, hivatalos és ügyvédi nyomtatványok, ugymint: jegyzőkönyvek, közgyűlési meghívók, idézvények, kézbesítési izek, adóssági felszólítások leltár, kötelezvények és egyéb e szakmába vágó nyomtatványok elkészítése elfogadtatik.

A

szegi gőzmalom

részvény-társaság

3-ik számú szelvénye után 1878. üzletvi osztalék f. évi aprilló 1-jétől Szegiben (u. p. Bodrogkeresztur) **16 azaz tizenhat forintjával** kifizettetik.

S. a.-Ujhely, 1879. márczius 25.

Az igazgatóság.

A legfinomabb

férfi és gyermek

KALAPOK

a leggazdagabb választékban

Sátoralja-Ujhelyben csakis

SCHÖN FÜLÖP

Schön Izidor bizományosánál

kaphatók.

Ugyanott férfi fehér és szines ercton **ingek, nyakkendők**, szóval a férfi divat minden kiváló cikkei folytonosan raktáron vannak, s ugy **finomság** mint **olcsóság** tekintetében e piacon **minden versenyt** kizárnak.

2—2

Hirdetés.

Nagyméltóságú Sennyey Pál báró ur alsóregmezi erdejében az erdő tisztításból nyerhető **cserző anyag** eladatni szándékolatván, vállalkozni óhajtók a részletes körülmények megtudása végett kéretnek jelentkezni Csörgön

Kiss Károly,

tisztartónál.